

LLARGUES LLISTES D'ESPERA

Les pluges i la calor fan preveure una temporada dolenta per als al·lèrgics. L'augment d'afectats i l'escassetat d'experts incrementen els temps d'assistència, que actualment són d'un any en la sanitat pública i de dos mesos en la privada.

Les al·lèrgies al pol·len disparen les consultes mèdiques aquesta primavera

BEATRIZ PÉREZ
Barcelona

La d'aquest any serà una mala primavera per als al·lèrgics. Les pluges hivernals i la previsió d'una primavera càlida incrementaran els nivells de pol·len, els àcars de la pols domèstica i la humitat ambiental. Les consultes dels centres mèdics ja ho estan notant. Els al·lèrgics de la sanitat pública tenen una llista d'espera d'un any i en la sanitat privada les esperes són ja de dos mesos. «Estem veient un increment de pacients. Tenim ara mateix una llista d'espera que abans no teníem: dos mesos. L'any passat eren una o dues setmanes», assenyala a EL PERIÓDICO el doctor Alfons Malet, cap de la Unitat d'Al·lèrgia del Centre Mèdic Teknon. L'escassetat d'aquests especialistes, i el fet que les al·lèrgies van a més, disparen les llistes d'espera.

«I això no ha fet més que començar —adverteix Malet—. Cada any veiem que el pol·len del xiprer, que és el que primer provoca simptomatologia, pol·linitza a un nivell alt. Portem dues o tres setmanes amb un nivell quatre de pol·len del xiprer». Explica aquest al·lèrgic que també els plataners han començat a pol·linitzar a un nivell alt —«estan en un nivell dos, mitjà», precisa—. L'origen d'aquesta situació són les intenses pluges que ha viscut Catalunya en els últims mesos, cosa que farà que els arbres «floreixin més» i generin «més pol·len».

«Tant les males herbes, com la parietària, com les *Mercurialis*... Veig nivells de pol·len més alts que l'any passat», diu Malet. Les temperatures més càlides o primaverals seran «desfavorables» per a aquesta situació. «Igual com si hi ha dies de vent», precisa.

«Aquest any, amb la quantitat de pluja que hem tingut, tot està molt ben regat i sembla que serà una primavera important per als al·lèrgics, amb molta quantitat de pol·len a l'aire», adverteix també Jordina Belmonte, investigadora de l'Institut de Ciència i Tecnolo-

gia Ambientals de la Universitat Autònoma de Barcelona (ICTA-UAB) i responsable de la Xarxa Aero-biològica de Catalunya (XAC). El que podria canviar la situació, explica, és que «plogui molt durant les primeres hores del dia». «Si plou quan les flors estan obertes, el

pol·len cau a terra i es perd. Això podria ser una bona notícia per als al·lèrgics», prossegueix.

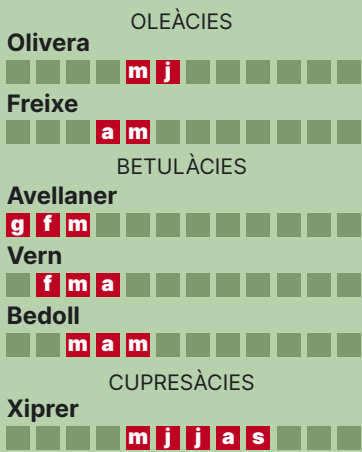
No obstant, les pluges també poden ser una «mala notícia» per als al·lèrgics al pol·len de les gramínies i de les plantes herbàcies, ja que ràpidament les poden fer

Jordi Otix

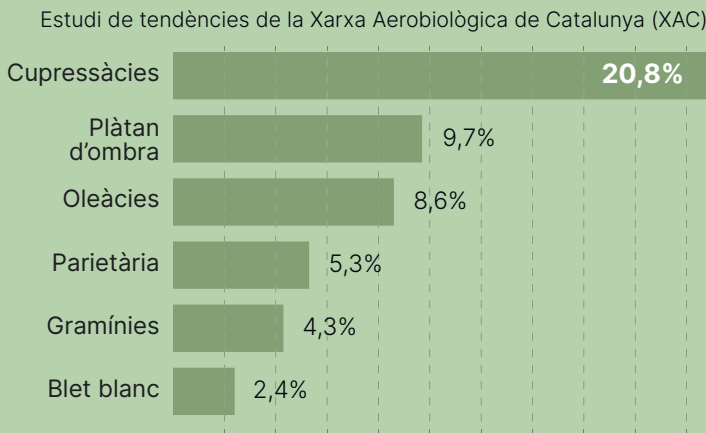

Espores de pol·len que cauen dels plàtans, al passeig de Sant Joan, a Barcelona.

EL CALENDARI

TIPUS DE POL·LEN AL·LERGÈNIC MÉS ABUNDANT A CATALUNYA

26-27

Dimecres, 18 de març del 2026

elPeriódico

«germinar» i fer que creixin «més». «L'any passat va ser una primavera brutal, de molt pol·len a l'aire, malgrat que veníem d'una sequera molt forta de tres anys. Després va començar a ploure... I hi va haver pol·linitzacions molt fortes», recorda Belmonte.

Belmonte augura que «hi haurà molt pol·len a l'aire». Aconsella als pacients estar «ben diagnosticats» per un especialista i seguir les recomanacions. «Posar-se mascareta o ulleres en el moment en què ens afecta el pol·len en el nostre entorn. Estar informat a través de treballs com la nostra xarxa, on cada setmana informem de quines pòl·lens seran els més importants la setmana següent».

¿Què és pitjor per a l'allèrgia: la pluja o la calor? «No és senzill respondre, no hi ha una pauta», respon. «Quan fa més calor, pol·linitzen plantes que són més d'estiu. De tota manera, està tan canviat el temps... Està tan desordenat, que ja no segueix una pauta fixa com fa anys», avisa.

«Arribarem molt tard»

L'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, a Barcelona, que dona cobertura a uns 400.000 habitants, té només tres al·lèrgòlegs i, en aquests moments, una llista d'espera fins al desembre. «L'impacte de l'allèrgia primaveral serà molt gran. Aquest any, com sol passar tots els anys, el pacient amb al·lèrgia, ja sigui un acabat de diagnosticar o debutant, passarà una mala primavera. Anirà a les urgències o a l'atenció primària. Allà, quan veuen que és una persona que no es pot controlar o que necessita un estudi, el deriven a Al·lèrgologia. Nosaltres els veurem la primavera del 2027. Arribarem molt tard», diu l'al·lèrgòloga de Sant Pau Lorena Soto.

«Anem a pitjor cada any», sentència. Sobretot des de la covid-19, la llista d'espera ha anat creixent any rere any. «A la pública hi ha un any d'espera», assegura. I això suposa un «pitjor control en la qualitat de vida» del pacient i «més pressió» en la primària i a les urgències hospitalàries. Tot per una

Els pòl·lens d'aquestes quatre plantes, freqüents a les ciutats mediterrànies, són els principals causants de rinitis, conjuntivitis, asma i dermatitis a l'àrea de Barcelona, tot i que també es poden citar el freixe, les crucíferes, el plantatge, el pollancre, el salze i l'olivera.

Parietàries, xiprers, plàtans i gramínies

B. P.
Barcelona

Els principals pòl·lens al·lèrgics a la ciutat de Barcelona són els de la parietària (una planta herbàcia molt comuna a l'entorn urbà), els xiprers (típic a l'hivern i primavera), el plàtan d'ombra (molt comú a zones com l'Eixample i amb molt de pol·len a la primavera) i les gramínies (herbes que produeixen bastanta al·lèrgia a la primavera i l'estiu), tal com es pot veure a la Xarxa Aerobiològica de Catalunya.

Tot i que varien cada any, els pronòstics actuals indiquen que aquesta primavera (entre març i maig) destacaran el xiprer i el plàtan d'ombra com a pol·len dominant primerenc, seguits per gramínies i parietàries. A més, a finals de primavera o inicis de l'estiu, solen predominar les gramínies, i també pot aparèixer pol·len d'olivera i altres pòl·lens de males herbes. Segons la Xarxa Aerobiològica de Catalunya, hi ha altres pòl·lens presents a Barcelona, com el vern, l'avellana, el freixe, el plantatge, el mercurial, el pollancre, el salze i l'olivera.

Les al·lèrgies al pol·len són reaccions del sistema immunitàri que passen quan el cos

identifica erròniament el pol·len de certes plantes com una amenaça. Aquesta resposta provoca l'alliberament d'histamina i altres substàncies que poden desencadenar una sèrie de símptomes. Les al·lèrgies estacionals o rinitis al·lèrgica són les més comunes associades amb els pòl·lens. Però n'hi ha d'altres, com la conjuntivitis al·lèrgica, l'asma al·lèrgica o la dermatitis.

La rinitis al·lèrgica afecta la via respiratòria superior. Els símptomes inclouen esternuts freqüents, congestió nasal, picor al nas, el coll o els ulls, se-

creció nasal i ulls vermells, plorosos i amb picor. Els pòl·lens que la causen són les gramínies, la parietària i els xiprers.

Per la seva banda, la conjuntivitis al·lèrgica és una inflamació de la còrnia i la conjuntiva dels ulls causada per l'exposició al pol·len. Els seus símptomes inclouen ulls vermells i irritats, llagimeig excessiu, sensibilitat a la llum i sensació de sorra o picor als ulls. La causen el pol·len dels plataners, verns o oliveres.

A més, el pol·len també pot desencadenar crisis asmàtiques en persones sensibles. L'asma al·lèrgica afecta les vies respiratòries inferiors i pot ser més greu que la rinitis. La dificultat per respirar, les sibilàncies, la tos persistent o la sensació d'opressió al pit estan entre els seus símptomes. Xiprers i gramínies són els principals responsables dels brots asmàtics durant la temporada de pol·linització. També la parietària.

Finalment, en casos estranys, algunes persones poden experimentar dermatitis al·lèrgica o irritacions a la pell com a resposta al contacte amb pòl·lens, que inclou enrogiment de la pell, picor i inflor, èczema o granellada. Els pòl·lens comuns que la causen són la parietària i les gramínies. ■

Jordi Otix

Fruits o aquenís del plàtan d'ombra.

malaltia que es pot controlar «des de l'inici».

«El problema de les Urgències o del metge de capçalera és que donen als pacients dosis de cortisona, quan aquests arriben amb brots aguts. Però nosaltres a Al·lèrgologia fem medicina preventiva: administrem una vacuna per tolerar millor els al·lèrgens, evitar medicaments i els desplaçaments a urgències», diu la doctora Soto. «Totes aquestes teràpies estan endarrerides a causa de les llargues llistes d'espera». Com els seus col·legues, augura una primavera «intensa i prolongada» a causa de les pluges. «Això és molt bo per a la vegetació, però dolent per a l'allèrgic», explica aquesta al·lèrgòloga, que a més assenyala que hi ha un altre factor molt perjudicial per als al·lèrgics: la contaminació.

Com explica el director mèdic del centre d'al·lèrgologia Alergo

Sant Pau, que dona cobertura a uns 400.000 habitants, té només tres al·lèrgòlegs

Avanta, Antonio Valero, més de 10 milions d'espanyols tenen alguna al·lèrgia respiratòria, dels quals un 70% tenen al·lèrgia al pol·len. «Hi ha sis milions de persones que aquest any tindran molts símptomes molt intensos», avisa.

Segons ell, els que realment esperen a ser atesos són els que «debuten». «Els ja diagnosticats tenen el tractament i estan atesos». El doctor Valero explica que en els últims anys són sobretot els joves els que «debuten» amb una al·lèrgia respiratòria. «Veiem moltes persones que si abans eren al·lèrgiques a una cosa o dues, ara ho són a tres o quatre».

Així, cada vegada hi ha més persones amb al·lèrgies a «diversos pòl·lens». «Gent que comença amb al·lèrgia al febrer i acaba a l'estiu. Hi ha més problemes per controlar i optimitzar tractaments», certifica. ■